

Sygn. akt II PK 153/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa A. L.
przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny
w [...] w [...] o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od Sądu Okręgowego w W.
z dnia r., sygn. akt VII Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.350 (jeden
tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2013 r., VII Pa [...], Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. oddalił apelację pozwanej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału Regionalnego w [...] od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 29 sierpnia 2012 r., VI P [...], w sprawie z powództwa A. L. o wynagrodzenie i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Od wyroku Sądu Okręgowego strona pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniła w pierwszej kolejności

powołaniem się na "istotne zagadnienie prawne związane z zagadnieniem prawnym, które zostało rozpatrzone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1992 r. I PZP 18/92 w warunkach ówczesnej hiperinflacji". Zdaniem strony skarżącej, stanowisko przedstawione w przywołanej uchwale zostało w całości zaakceptowane przez Sąd Okręgowy i tym samym uchwała Sądu Najwyższego "uzyskała (Y) takie znaczenie, jakie w systemie Common Law posiada precedens dla późniejszego stosowania prawa w podobnych przypadkach", jednakże w polskim systemie prawnym nie obowiązuje zasada precedensu. Tymczasem okoliczność, że w niniejszej sprawie pozwany pracodawca działał zgodnie z obowiązującym prawem - wbrew zaskarżonemu orzeczeniu - potwierdziły kontrole Państwowej Inspekcji Pracy, wyjaśnienia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, a także "publikacje i serwisy z zakresu prawa pracy". W zaistniałym pomiędzy stronami długoletnim sporze zachodzi więc konieczność ponownego rozstrzygnięcia problemu, który już raz był przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, ale odbywało się to w innych warunkach gospodarczych (w 1992 r.). Ów problem pojawił się "ponownie i nieoczekiwanie" w wyroku wstępnym Sądu Rejonowego z dnia 10 marca 2010 r., który "zdominował cały proces" i dotychczas nie został "właściwie rozwiązany" z powodu szeregu błędów przy dokonywaniu wykładni prawa. W tej sytuacji kontrola kasacyjna jest oczywiście pożądana. Ponadto według skarżącej, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia istoty "dodatku wyrównawczego do wynagrodzenia", przyjmując - wbrew wykładni prezentowanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej - że jest to stały składnik wynagrodzenia, który raz obliczony nie może być zmieniony do końca okresu, w którym pracownikowi przysługuje szczególna ochrona przed rozwiązaniem lub wypowiedzeniem umowy o pracę. Taka wykładnia nie odpowiada istocie wyrównywania, które służy stopniowemu kompensowaniu obniżonego wynagrodzenia i nie może stanowić przysporzenia majątkowego dla pracownika. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu za wszystkie instancje.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniosł o odmowę przyjęcia skargi

do rozpoznania, a na wypadek jej rozpoznania - o oddalenie skargi, a ponadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona skarżąca uważa, że w sprawie zachodzi konieczność dokonania przez Sąd Najwyższy ponownie analizy problemu, który był przedmiotem uchwały z dnia 20 marca 1992 r., I PZP 18/92 (OSNC 1992 nr 12, poz. 215), w której stwierdzono, że dodatek wyrównawczy, przysługujący pracownikowi będącemu członkiem zarządu zakładowej organizacji związkowej, któremu wypowiedziano warunki pracy i płacy na podstawie art. 6 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Y) stanowi w zakresie składników wynagrodzenia określonych w stawkach miesięcznych w stałej wysokości, różnicę między wynagrodzeniem przysługującym bezpośrednio po przeniesieniu do innej pracy a wynagrodzeniem, które przysługiwało pracownikowi bezpośrednio przed przeniesieniem i nie podlega zmianie do końca okresu, w którym pracownik jest objęty szczególną ochroną stosunku pracy. Skarżąca, przyjmując stanowisko odmienne od zaprezentowanego w tej uchwale, zwraca uwagę na potrzebę rozważenia tego samego problemu prawnego w zmienionych warunkach społeczno-ekonomicznych. Taka potrzeba jednak nie występuje, przede wszystkim z uwagi na przebieg procesu w rozpoznawanej sprawie.

Zakwestionowany skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego został wydany w sytuacji, gdy uprzednio zapadł prawomocny wyrok wstępny Sądu Rejonowego z dnia 10 marca 2010 r., uznający roszczenie powoda z tytułu dodatku wyrównawczego za okres od października 2005 r. do października 2008 r. za usprawiedliwione co do zasady. Wyrok wstępny Sądu Rejonowego uprawomocnił

się w dniu 11 sierpnia 2010 r. wskutek oddalenia przez Sąd Okręgowy apelacji strony pozwanej. Skarga kasacyjna pozwanej od wyroku Sądu drugiej instancji została oddalona wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., II PK 91/11 (Monitor Prawa Pracy 2012 nr 4, s. 195), w którym przyjęto, że dodatek wyrównawczy przysługuje przez cały okres szczególnej ochrony stosunku pracy, niezależnie od tego, czy wynika ona z pierwszego, czy kolejnego wyboru do zarządu zakładowej organizacji związkowej. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy wywiódł w szczególności, że pomimo zmiany przepisów, warunki nabycia prawa do dodatku wyrównawczego i prawa korzystania z niego nie uległy zmianie, która mogłaby mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu oraz że w pełni trafny jest pogląd, zgodnie z którym na wysokość należnego pracownikowi dodatku wyrównawczego nie mają wpływu zmiany w wysokości wynagrodzenia w stałych składnikach, jakie nastąpiły po przeniesieniu do innej pracy na stanowisku zajmowanym przed przeniesieniem i po nim. Zasada ustalania wysokości spornego dodatku została więc prawomocnie rozstrzygnięta w wyroku wstępnym, wobec czego na obecnym etapie procesu, którego przedmiotem jest wyłącznie wysokość dochodzonego świadczenia, ma ona charakter wiążący. Jak słusznie zwrócono uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną, w zaskarżonym wyroku nie była możliwa ocena prawna odmienna od dokonanej w wyroku wstępnym.

Z analogicznych przyczyn skargi nie można uznać za oczywiście uzasadnioną, bowiem zaskarżone nią orzeczenie Sądu drugiej instancji nie jest dotknięte brakami widocznymi "na pierwszy rzut oka", bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej

udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

aw